

VERSENYFELADATOK

Kultúrtörténeti teszt

2019–2020. 3., döntő forduló, 1. kategória

A versenyző neve: ..... Osztálya: .....

Iskolája: ..... Felkészítő tanára: .....

Pontszáma: ..... / 47 pont

Kedves Versenyző!

Minden feladatot olvass el figyelmesen, mielőtt hozzálátnál a megoldáshoz! A tesztlap kitöltéséhez 75 perc áll rendelkezésedre. Jó munkát és sok sikert kívánnak:

a Szervezők

1. Imperium

Párosítsd össze az alábbi személyeket és a meghatározásokat – segítségként annyit elárulunk, hogy mindannyian szerepelnek Robert Harris Imperium című regényében. Vigyázz, egy név csak megtevesztésként került be a listába!

Verres, Hortensius, Sthenius, Tiro, Molon, Sextius

a) Rettegett szicíliai hóhér, aki állítólag meg is zsarolta áldozatait, hogy hasznát hajtsa halálukból.

.....

b) Görög ügyvéd, később retorikaoktató, aki Rhodus szigetén segítette Cicerónak megerősíteni testét és hangját, ami elengedhetetlen volt a megfelelő szónoki előadáshoz.

.....

c) Az úgynevezett ázsiai stílusú, csiszolt és szóvirágokkal ékesített szónoklás legnagyobb római művelője a Kr.e. 1. század első felében, a „Táncoló Mester”.

.....

d) Művelt rabszolga, aki később elnyerte szabadságát, a gyorsírás feltalálója.

.....

e) Sicilia kormányzója, aki műkincsek felhalmozása iránti beteges vonzalmát rablásokkal elégítette ki.

.....

5 pt		
------	--	--

2. Hol olvastad?

Az alábbi idézetek mindegyike a felkészülés során olvasott művek (Római regék és mondák; Imperium; Archias védelmében; Catilina összeesküvése) valamelyikéből származik – írd be a címet az idézet alá! (Az egyik műből két idézet is szerepel!)

Végül, mikor a sok tevékenység semmi eredményre nem vezetett, késő éjszaka újra összehívta az összeesküvés fő részeseit M. Porcius Laecához, dühösen felpanaszolta gyávaságukat, és bejelentette, hogy Manliust előreküldte ahhoz a sokasághoz, amelyet ő maga gyűjtött össze a fegyveres harcra, továbbá másokat is küldött különböző helyekre, ahol megkezdhetik a háborút, s ő is szeretne már a sereghez utazni, ha sikerülne megölnie Cicerót - mert ő a fő akadálya terveinek.

.....

Rómaiak! Ma hajnalban, mikor falusi birtokomból elindulva Rómához közeledtem, az égből hirtelen leereszkedett és közeledett hozzám Romulus. Rögtön megismertem, hiszen éppúgy, mint ti, jól ismertem kedves vonásait, és a legnagyobb tisztelettel kértem, könyörögtem, üzenjen velem nektek, akik nem tudtok belenyugodni az ő elvesztésébe. Megmondtam neki, hogy már minket, az atyákat vádoltok, hogy mi öltük volna meg.

.....

Később hallottam, hogy a vendégek távoznak, s a bejárati ajtó reteszei csattanva csúsznak a helyükre. Hallottam, hogy Cicero és Terentia némán felmegy a lépcsőn, majd elválnak útjaik, úrnőm ugyanis régóta a ház másik részében aludt, nem szeretett hajnalban arra ébredni, hogy felkel a férje. Lehallatszottak kis szobámba Cicero léptei a fejem fölötti deszkákról; elfűjtam a lámpást, és mielőtt elaludtam, az volt az utolsó nesz, amelyet hallottam, hogy föl s alá, föl s alá sétál.

.....

Azután hazarohant a curiából, és törte a fejét, hogy mit tegyen. A consul ellen tervezett merénylet füstbe ment, és azt is belátta, hogy az éjjeli őrzérek miatt nem gyűjthetja fel a várost. Legokosabbnak az tűnt, ha a hadseregét növeli, és mielőtt még legiókat toboroznak, ellene, előteremt sok mindent, amire a háborúban szükség lesz; azért késő éjjel kevesedmagával Manlius táborába utazott.

.....

Közben elég hosszú idő telt el, amikor egyszer M. Lucullusszal Szicíliába utazott, s még ugyancsak Lucullusszal együtt ebből a provinciából eltávozóban, Heracleába érkezett. S minthogy ez teljes jogú szövetséges város, fel akarta vétetni magát ennek a városnak polgárai közé, s ezt, minthogy a maga személyében is méltónak ítéltetett rá, s minthogy Lucullus tekintélye és jóindulata is támogatta, el is érte Heraclea lakóinál.

.....

5 pt		
------	--	--

3. Elfogtunk egy levelet

Ki írhatta és kinek az alábbi fiktív leveleket?

Hűséges társam, ...

tudnod kell, hogy bármennyire is fáj, amit tettél, megbocsátok neked, hiszen nem saját döntésedből ragadtattad magad e véres szörnyűségre, csupán parancsaimat követted. Bátorságod jó példaként álljon új otthonunk minden lakója előtt!

Barátod, Királyod,

.....

Dicsőséges diktátor, ...!

megállapodtunk, az istenek pedig döntöttek: bajnokom felülkerekedett a tiéiden – egymaga kelt birokra hárommal, győztesen! Most következik, hogy tartsd be az egyezés rád eső részét, s tartsd fegyverben seregeidet. Veii háborúra készül ellenem, vonulj hát fel oldalamon, Róma dicsőségére!

Otthon pedig tegyél rendet mielőbb. Uralkodód,

.....

Kedves férjem, ...!

semmi sem szolgálhat nagyobb öröömre, mint hogy sikeresen zártad legutóbbi hadjáratod, s immár Caenina, Antemnae és Crustumerium is engedelmeskedik szavadnak. Ám most eljött a kegyelem ideje, s ha Titus Tatiust meg se békítéd ezzel, legalább az újonnan hozzánk érkező nőket és szüleiket a mi oldalunkra állíthatod!

Fontold meg tanácsom! Ölel hitvesed,

.....

Konzultársam, ...!

tudom, hogy magad is sokat szenvedtél unokatestvéred és nagybátyád miatt, s hogy elévülhetetlen érdemeket szerezte az elűzésükben, most mégis arra kell kérjelek, hallgass a nép szavára, s a nagyobb jót szem előtt tartva fogadd meg, amit a minap a népgyűlésben javasoltam neked. Ha így teszel, esküszöm az istenekre, hogy mindent megteszek azért, hogy ne essen bántódásod.

Kollegiális tisztelettel,

.....

8 pt		
------	--	--

4. Király!

Az alábbi 8 állítás közül 7 igaz a római királyok (Romulus, Numa Pompilius, Tullus Hostilius, Ancus Marcius, Tarquinius Priscus, Servius Tullius, Tarquinius Superbus) egyikére. Írd oda, mely mondat mely királyra vonatkozik, és jelöld meg az „egyikük sem” kifejezéssel azt az egyet, amelyik egyikükre sem igaz!

Hidat épített a Tiberisen, s Ostia néven kikötővárost a tenger mellé.

.....

Azt követően lépett trónra, hogy megölte saját apósát.

.....

Romulus egyenesági leszármazottja volt.

.....

Az ő nevéhez fűződik a szabin nők elrablása.

.....

Uralkodása alatt gyilkolta meg saját lánytestvérét Publius Horatius.

.....

Templomot alapított Iuppiternek a Capitoliumon.

.....

Bezáratta a Janus-templom kapuit.

.....

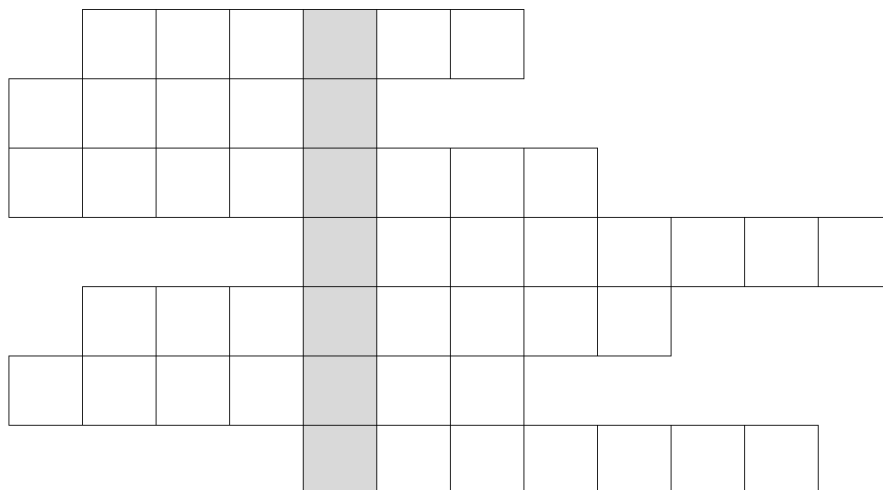
Megépíttette a Róma hét dombját körülölelő városfalakat.

.....

8 pt		
------	--	--

5. Keresztrejtvény

Töltsd ki a keresztrejtvényt, s válaszolj a kiemelt oszlopban olvasható megfejtéssel kapcsolatos kérdésekre!

1. Hogy nevezték latinul a tizenkét testőrt, akiket Romulus maga mellé vett?
2. Egykori diktátor, aki alatt Catilina első kiemelkedő bűneit elkövette.
3. A köztársaságalapító L. Iunius Brutus fia, akit összeesküvés miatt halálra ítélték.
4. Melyik dombon várta a jósjelet Romulus a város alapításakor?
5. Milyen madarak jelentek meg Remusnak a jósjelet várásakor?
6. Mi volt Cicero középső neve? (*nomen*)
7. Romulus és Remus legnagyobb ellenfele, Numitor trónjának bitorlója.

Melyik néppel hadakozva árulta el otthonát a megfejtésként kapott személy?

.....

Ki volt az ellenség fővezére, akinek elárulta hazáját, s aki vesztét is okozta?

.....

Mi viseli a nevét mind a mai napig, emlékeztetve meggyilkolására?

.....

10 pt

6. Feladó kerestetik

Ki adhatta volna fel az alábbi apróhirdetéseket?

a) Nyitott szellemű titkárt keresek, aki nem csupán jegyzetel és szervez, de a filozófiáról is el lehet vele diskurálni!

.....

b) Polgárjogomat igazságtalanul vonták kétségbe, bár a praetori jegyzékek melletttem szólnak – tanúkat keresek Heracleából!

.....

c) Úgy érzed, az arisztokraták kizsákmányolnak? A valódi hatalom többé már nem a miénk, rómaiaké? Az egyetlen igazi, a népet képviselő jelölt rád is számít: tiltakozz, szerveződj, gyere el közeánk!

.....

d) Segítség, megkárosítottak! Ha van ügyvéd, aki elvállalja ügyem, mely politikailag több mint kínos, a világ legszebb bronzszobrainak egyike lesz a jutalma – feltéve, hogy vissza tudja szerezni őket...

.....

e) Társkereső rovatba: mindent megadtam asszonyomnak (amit pedig nem tudtam, azt megígértem), s minden titkomba beavattam (még abba is, amibe nem kellett volna). Mégis elhagyott, de más talán majd többre értékeli – ha arra vágyik, hogy egy igazi római nemes tegyen boldoggá, írjon a *konspiráció* jelígre!

.....

5 pt

7. Időzavarban

Tedd a négy eseményt időrendbe, kezd a legkorábbival! (a dátumok segíthetnek!)

I. (Kr.e. 70–48)

- A. Caesar legyőzi Pompeiust
- B. Beszédek Catilina ellen
- C. Cicero száműzetése
- D. Beszédek Verres ellen

III. (Kr.e. 73–63)

- A. Cicero legyőzi Catilinát a consulválasztáson
- B. Catilina Africa provincia kormányzója lesz
- C. Catilinát megvádolják egy Vesta-szűz miatt
- D. Catilina megpróbálja megöletni Cicerót

II. (Kr.e. 79–72)

- A. Cicero feleségül veszi Terentiát
- B. Cicero szónoklást tanul Rhodoson
- C. Verres megvádolja Stheniust
- D. Cicerót felkérlik a Verres elleni perre

Megoldás:

I. (Kr.e. 70–48) .....

II. (Kr.e. 79–72) .....

III. (Kr.e. 73–63) .....

6 pt